

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.  
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inserate) vsprejema upravlštvo in ekspedicija v „Katel. Tiskarni“, Vodniške ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 250.

V Ljubljani, v petek 30. oktobra 1896.

Letnik XXIV.

## Vabilo na naročbo.

Si. novembrom pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

### „SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

## Državni zbor.

Dunaj, 29. oktobra.

### Iz budgetnega odseka.

Nadaljuje se obravnavo o dispozicijskem fondu. Ministerski predsednik grof Badeni je prisoten.

Poslanec Haase omenja, da je zadnja izjava ministerskega predsednika v marsikaterem oziru ne popolna in nejasna. On govora ministerskega predsednika ne smatra s stališča onega francoskega politika, kojemu je bila govorica zato, da je z njo prikrival svoje prave misli, pa tudi ne s stališča grde politike onega nemškega pravika, ki je imel vedno dvojno železo v ognju.

Po izjavi ministerskega predsednika stoji vlada na stališču obstoječe ustave, katere v nikakem oziru ne misli pretvarjati; v zlasti v šolskem in cerkvenopolitičnem vprašanju ostane zvesta svojim zmernim načelom. Vlada potemtakem ni pristopna radikalizmu, ne kaki reakciji. Obžalovati pa je, da mini-

sterski predsednik tega vladnega stališča ni precizoval že pri neki prejšnji priliki, — tedaj, ko je odgovarjal na interpelacijo radi solnograškega katoliškega shoda. Govornik peča se potem z zahtevami, koje je postavil in sklenil omenjeni katoliški shod, in trdi, da je vsled tega velik del avstrijskega prebivalstva hudo vznemirjen ter da bi bila dolžnost vlade, sbrskane duhove zopet pomiriti.

Govornik se potem poteguje za dejansko ravnopravnost vseh državljanov, v zlasti pa še židov, toži, da so določbe temeljnih državnih zakonov o prostosti veroizpovedanja ter pristopnosti javnih uradov za vse državljane čestokrat čisto iluzorične vsled administrativnega postopanja, in se čudi, da židje v kljub najboljši zmožnosti le redkokdaj postanejo učitelji na srednjih šolah ali pa okr. sodniki.

V narodnem oziru je govornik z ministerskim predsednikom zadovoljen, kateri priznava velikansko važnost nemškega naroda za Avstrijo in se hoče potruditi, da napravi narodni mir.

Poslanec Romanek pravil, da je stališče vlade napram Rusinom in tedaj tudi njegovo stališče napram vladi tako jasno, da ne potrebuje nikakega pojasnila. Govornik bi tudi vladnim obljubam ne mogel pripisovati nobene važnosti, dokler se sedanjí zistem dejanski ne izpremeni. Dispozicijski fond rabi se v podpiranje tistega časnikarstva, ki je prostosti rusinskega naroda povsem sovražno, pa služi tudi volilnim namenom in celo podkupovanju volilcev. Radi tega mora govornik glasovati proti dispozicijskemu fondu.

Poslanec dr. Fux trdi, da ministerski predsednik narodnih razmer na Moravskem ne pozna, drugače ne bi mogel trditi, da so se te razmere v zadnjih dveh letih zboljšale. Da se to ni zgodilo, tega so krivi jedino le Čehi, ki se zmirom bolj zaletavajo v nemške jezikovne okraje. Čehom so vsakojaka sredstva dobra, gospodarski bojkot, grožnje in

žuganje, v zlasti pa tudi njih sovraštvo do moravskih židov. Takih razmer bi vlada ne smela trpeti. Kljub vsemu temu hočejo moravski Nemci mir s svojimi češkimi sodeželani; radi tega hočejo tudi v prihodnjem deželnozbornem zasedanju predlagati, da se na Moravskem vpeljejo narodne kurije, da se razdeli deželni šolski svet in se narodnosti v kolikor mogoče na vseh poljih obmejite.

Govornik pričakuje še nadaljnjih izjav s strani ministerskega predsednika v zlasti v gospodarskem in socijalno-političnem oziru. Če ministerski predsednik v dovoljenju dispozicijskega fonda ne vidi nikake zaupnice, tedaj naj tudi ne sklepa na nezaupanje, ako se mu dispozicijski fond odreče. Govornik bode proti dispozicijskemu fondu glasoval.

Poslanec dr. Kail izjavi, da ga izjava ministerskega predsednika ni zadovoljila, kajti današnja ustava je preuredbe potrebna. V šolskem vprašanju zastopa njegova stranka avtonomistično stališče; vsaka dežela naj si uravna šolo, kakor se jej zdi potrebno. Govornik na to polemizuje proti izvajanjem poslanca Haase in Fux v narodnostnem oziru.

Na to se predlaga in s 16 proti 7 glasovom sprejme konec debate.

Poslanec Baeruther izjavi, da bode njegova stranka glasovala proti dispozicijskemu fondu in proti budgetu.

Poslanec dr. Kathrein razpravlja v daljšem govoru, da on in konservativna stranka vedno in nepremično stojita na stališču, da cerkveno-politični zakoni segajo v cerkveno oblast in se radi tega morajo popraviti. Govornik pričakuje, da bode vlada kakor doslej tako tudi za naprej blagohotno ozirala se na verska naziranja v ljudstvu, radi tega bode glasoval za dispozicijski fond.

Govorili so še poslanci Menger, Gnie-

## LISTEK

### Slavnosti v Rimu.

Iz Rima, 24. oktobra.

V zadnjem svojem dopisu od 16. t. m. sem sporočil spored tukajšnjih slavnosti pri poroki prince Viktorja Emanuela od Savoje in princezinje Helene Črnogorske; znabiti bodete tudi pričakovali, da sporočim, kako se je poroka vršila in evo vam!

Noč od 23. do 24. bila je zelo deževna in tudi še v jutro dneva poroke je precej deževalo, vender pa so se proti 9. uri deževni curki vstavili, nekoliko je še pršilo in tudi tega je bilo kmalu konec. Od vseh krajev mesta je začela skupaj vreti radovedna množica domačinov in tujcev, katerih poslednjih, kakor se računi, je sedaj okroglo 40.000 v Rim se pripeljalo. Poslužili so se vgodne priložnosti za male stroške obiskati večno mesto, kajti železnice so vožnjo za 60—70 odstotkov znižale, kar mislim da velja za 30 dni. Ni čuda tedaj, da so prebivalci raznih italijanskih provincij se te zelo znižane vožne cene poslužili ter v tako obilnem številu semkaj došli.

Množice so se postavile zlasti na trgu pred kraljevo palačo Kvirinalom in pred cerkvijo S. Maria

degli Angeli; napolnili so pa tudi vse ulice, ki drže v glavno mestno ulico „via Nazionale“, po kateri se je imel pripeljati kraljevi dvor. Mnogoštevilni vojaki, pešci in konjiki so narejali močni kordon, da je glavna cesta prosta ostala in se je preprečil vsak nered. Na imenovanibotrgih in v „via Nazionale“ je viselo mnogo laških in črnogorskih zastav in so bile narejene razne olepšave, kakor je pri takih slavnostih v navadi. Po drugih ulicah je le sem ter tje kaka zastava plapolala raz oken. Plošnate hišne strehe, okna in balkoni so šteli mnogo gledalcev vendar pa je bilo tudi mnogo oken praznih.

Kakor je bilo v sporedu zaznamovano, se je najprej vršila civilna poroka. Točno ob 10. uri so se dotični svatje, se ve da v prvi vrsti ženin in nevesta, zbrali v Kvirinalu, v nekdanji kapeli sv. Paula, katera je pa po brezbožni roki sedaj spremenjena v veliko dvorsko plesišče (!). Predsednik mestnega senata, pl. Farini je imel častno nalogo visoki par civilno poročiti (kako štolo je pri tem obredu imel, nisem zamogel pozvedeti). Prebral je najprej dotične točke iz civilnega prava in je potem vprašal ženina in nevesto, če sta voljna zakon skleniti? Oba sta odgovorila s krepkim: da! Zakon je bil tako sklenjen in naredili so potem sledeče pismo: „L. 1896 dne 24. oktobra sta v kraljevi palači v Kvirinalu v

Rimu pred menoj, Dominikom Farinom, predstojnikom mestnega senata v zakon stopila: Princ Viktor Emanuel, sin italijanskega kralja Humberta I. in kraljice Margarite Savojske, rojen v Neapolu 11. novembra 1869, prestolonaslednik italijanskega kraljestva. Princezinja Helena rojena v Cetinju 2. maja 1873, hči kneza Nikolaja I. Črnogorskega in kneginje Milene Vucotič. Ko sta se ženin in nevesta v pričo mene izrazila, da se hočeta v zakon združiti, in sem se prepričal, da ni nobenega zadržke, sem njima prebral 130, 131 in 132 točko državnega civilnega zakona in ko sem ženina vprašal, hoče li pričujočo nevesto princezinjo Heleno za svojo ženo vzeti, in sem vprašal tudi nevesto, če hoče pričujočega princeza Viktorja Emanuela za moža sprejeti, ter sta mi oba to potrdila, izrekel sem v imenu postave, da sta omenjena s tem sklenila zakonsko zvezo“. Podpisali so to pismo razven zaročencev tudi kralj in kraljica italijanska ter oče princezinje in mnogi drugi pričujoči svatje.

S tem činom je bilo zadoščeno posvetni pravici, zaostajalo je še, da tudi božji in cerkveni pravici zadostijo, da vsprejmejo cerkveni blagoslov. Odpeljali so se torej v gori omenjeno cerkev v sledečem vsperedu: Vseh kočij je bilo 30, mej njimi pa je bilo šest praznih dvorskih kočij. V prvi se je

wosz, Russ, Hallwich, Morsey, Nitsche, Pininski in Bärnreither.

Na to se je sprejel naslov „dispozicijski fond“ s 25 proti 9 glasovom.

## Slavnostni govor ob etvortitvi velikovške šole.

(Govoril g. M. Ražun.)

(Dalje.)

Kdo bi o tem dvomil, da so šole same na sebi koristne, da so potrebne? Kdo bi mogel le za trenutek trditi, da šol ni treba, da so brez vrednosti in brez koristi? Ne, dragi poslušalci! Tudi mi in ravno mi, tako razupiti konservativni Slovenci, katerim se tako pogosto očita, da smo nasprotniki šole, da smo mračnjaki, ki si pri ljudstvu želimo in hočemo temo nevednosti: tudi mi in ravno mi imamo odkritosrčno prepričanje, da so šole potrebne! In cerkev, kateri se predbaciva, da je sovražnica omike in znanosti: ravno cerkev je že davno prej, ko še nobenega širokoustnega naprednjaka površna učenost ni razsvetljevala teme nevednosti, ravno cerkev je z dejanjem in ne z jezikom pokazala, kako zelo ceni šolo! Hočete dokazov? Odprite knjigo zgodovine: vsaka njena stran nam to spričuje! — Prof. dr. A. Cigoj piše v svoji knjigi: „Socijalno delovanje sv. kat. cerkve“: „Z razširjevanjem kršč. vere razširjale so se ob enem tudi šole. Katehetska šola v Aleksandriji (od l. 160—195.), na kateri se je učil in pozneje sam poučeval učeni Origen, priča, da je katoliška cerkev že zgodaj skrbela za učitelje in pouk. V Edehi v Siriji je ob koncu 2. stoletja pobožni in učeni Protogon učil fante brati in pisati. Od konca 2. stoletja najdemo šole skoro pri vseh škofijah na vzhodu in zahodu...“ — in tako gre naprej skoro vsa stoletja. Ko se država niti zmenila ni za šole, je bila cerkev jedina, ki je skrbela za pouk in omiko ljudstva; cerkev jedina je ustanavljala in vzdrževala šole! S tem pa je mnogo koristila in je storila veliko dobrega, ker dobre šole so vir in podlaga časne in večne sreče ljudstva. — A le dobre šole so narodu sreča — slaba šola pa, ki prava ni, je boljše, da je ni!

In žalibog, da moramo skoro o vseh naših sedanjih šolah reči: v marsičem bi bilo boljše, ko bi jih ne bilo, zato ker niso prave! — Prave pa niso že po svoji uravnavi, ker so sestavljene na brezverski podlagi, na postavi, ki so jo papež imenovali „leges abominabiles“.

Šola, dragi zborovalci, ki nima za prvo in najimenitnejše to, kar je res najimenitnejše, namreč v nebesih Boga, v človeku pa dušo, taka šola ni in ne more prava biti! Slovenci! Bog nas je ustvaril — ustvaril nas je iz duše in telesa — ustvaril nas je za večna nebesa! Zato je pa tudi naša dolžnost bolj in bolj spoznavati svojega Boga in ga spoštovati kot svojega najvišjega Gospodarja! Naša dolžnost je skrbeti ne samo za truplo, ampak tudi in pred vsem za dušo, ker je imenitnejša od trupa in neumrjoča! In naša dolžnost je, skrbeti ne le za minljivi svet, ampak z veliko večjo skrbjo si prizadevati tudi za srečno večnost! Na tej podlagi mora stati vsaka prava šola — in šola, ki te

peljal kralj, kraljica in princ Neapolitanski; v drugi je bil črnogorski knez Nikita s princezino Heleno in princ Mirko; v tretji je sedela kraljica Portugalska Maria Pia, princezinja Leticija in kneza d' Aosta in d' Operto; v četrti kneginja Helena d' Aosta s kneginjo Genoveško in princem Napoleonom; v peti princezinja Izabela s črnogorsko princezino Ano in grofom iz Turina; v šesti knez iz Genove, princ Karageorgjevič in mladi princ Ferdinand. Mej kočijami, na katerih so bili po trije dvorski sluge v praznji rudeči opravi, so na čilih konjih jahali razni dvorski stražniki. Le počasi se je dolgi sprevod pomikal iz Kvirinala po „via Nazionale“ proti trgu „di Termini“. Vsak se ve da je želel videti ženina in nevesto s tisto dragoceno obleko, na kateri je 270 dunajskih šivilj toliko časa delalo, pa le tisti so bili tako srečni (!), ki so blizu vojaškega kordona prostor imeli. Vojaki so dajali z bojnim orožjem častno znamenje in na raznih krajih so vojaške godbe svirale italijansko in črnogorsko ljudsko himno. Zapeli so tudi zvonovi iz zvonika „S. Maria degli Angeli“ in tudi protestantovski zvonček v „via Agostino De pretis“ je vse sile napenjal, da bi preglasil vojaško godbo, pa le slabo se mu je poneslo.

(Konec sledi.)

podlage nima in se na te resnice ne ozira že po svoji osnovi, taka šola prava ni! Šola pa, ki prava ni, je boljše, da je ni!

„Ako šola ni v tesni zvezi s cerkvijo in s krščansko družino, je najhujša sovražnica obeh. Taka šola je nasprotna družini in nasprotna cerkvi, ki srca mladine odčlunjuje starišem in cerkvenemu duhu ter jih vzgaja v brezverne, ali gledé na vero vsaj čisto mlačne ljudi“ — tako so se izrekli nemški škofje l. 1872. Da je to resnica, kdo bi se o tem ne bil prepričal že tolikokrat? — Šola pa, ki donša takšen sad, ne more prava biti — in boljše bi bilo, da je ni!

Dalje! Uspešen poduk mogoč je edine le s pomočjo jezika, katerega učenci umejo, to je: v materinem jeziku! — Tako nas uči zdrava pamet, ki pravi, da se reči, katere ne razumem, tudi ne morem naučiti tako, da bi si jo ohranil za življenje! Tako nas učijo vsi trezni vzgojevalci mladine, ki trdijo, da mladino poučevati v tujem, jej neznanem jeziku, se pravi: prazno slamo mlati! „Je sicer veliko ropotanja, pa malo zrnja!“ To nas uči tudi zgodovina omike vseh narodov, ki pripoveduje, da so vsi tisti, ki so kak narod povzdignili do višje omike, to dosegli s pomočjo materinega jezika tistega národa! — In vendar: kljub zdravi pameti, kljub naukom vseh pametnih vzgojevalcev mladine, in kljub naukom zgodovine, ki je vendar „magistra vitae“ — učiteljica za življenje: kljub vsemu temu so vse šole po slovenskem Koroškem — izvzemši tri — vse nemške! Take šole pa prave niso! In šola, ki prava ni, je boljše, da je ni!

Se nekaj, dragi rojaki! „Popotnik je človek na svetu. Srečno svojo pot hoditi, ima mladina dobra šola učiti — dobra šola za življenje!“ — Za življenje pa — dovolite mi vprašanje: Zadočuje-li za življenje, če človek zna brati, pisati, računati? Če pozna zgodovino, naravoslovje in Bog vé kaj še? — Dragi moji! Koliko jih je, ki so se veliko učili in tudi mnogo kaj znajo, ki so res učeni ljudje, — a „življenja srečno pot hoditi“ pa le ne znajo, ker je glava sicer polna, srce pa je prazno! Ne in stokrat ne: znanje samo, naj bo še tako veliko; učenost naj bo še tako občudovanja vredna: sami nista v stanu utemeljiti srečnega življenja niti za ta svet! Za to je treba še več: potreba je dobrega srca, trdne volje, trdnega značaja! A ravno to naše šole večinoma zanemarjajo, in rekel bi: morajo zanemarjati, ker so že tako uravnane, da jim je prva in glavna reč znanje; za vzgojo srca pa ni časa ne volje, pa tudi ne edino uspešnega sredstva, ki se imenuje vera! Tudi radi tega naše šole niso prave, — in še enkrat rečem: Šola pa, če prava ni, je boljše, da je ni!

Druga čena pa bode naša „Národna šola“, ki bode šola po duhu sv. Cirila in Metoda!

Kaj sta bila in sta nam še sv. brata Ciril in Metod, vam je znano: ona dva sta apostola Slovanov; prinesla sta nam sv. vero — v slovenskem jeziku.

(Konec sledi.)

## Politični pregled.

V Ljubljani, 30. oktobra.

**Mladočeški klub in dr. Vašaty.** Predvčeraj nam je donesel brzojav skoro neverjetno vest, da je izključil mladočeški klub s 30 proti 3 glasovom poslanca Vašatyja iz svoje sredine. Klub se je sešel že 26. t. mes. k posvetovanju radi postopanja poslanca Vašatyja, ki je na miroviškem shodu neosnovano napadal klub in njegove posamezne člane. Vnel se je pri tej seji zelo hud prepir mej Vašatyjevo in nasprotno, precej močnejšo stranko. Za mladočeški klub sta se potegovala poslanca Dyk in Adamek, poslanec Purkhart pa je zagovarjal svojega prijatelja, a je potem, ko je uvidel, da nič ne opravi, hudovaje se ostavil dvorano. Takoj na to so sestavili izjavo, s katero se izključuje poslanec Vašaty, a podpisalo jo je od 44 samo 14 članov. Vsled tega se je vsa zadeva izročila posebnemu odseku, ki se je sešel k seji takoj drugi dan. Toda kdor je menil, da bo odsek res odobril ono izjavo, se je zelo motil, kajti odsek je samo grajal Vašatyjevo postopanje in izrazil nado, da izvaja grešnik iz tega potrebne posledice. Predvčeraj pa se je vršila zopet planarna klubova seja, pri kateri se je po dolgi, zelo burni debati proti pričakovanju s 30 proti 3 glasovom

vom sklenilo, da se poslanec Vašaty izključi. Nekaj njegovih somišljenikov se seje ni udeležilo.

**Razmerje strank v solnograškem deželni zboru.** Po vspehu zadnjih volitev na Slnograškem se je pokazala nastopna skupna slika. Izvoljenih je 18 katoliških konservativcev, 4 nemški konservativci in 8 liberalcev. Ker šteje deželni zbor 26 članov, imajo katol.ški konservativci, vstevši virilni glas knezonadškofa, ravno potrebno večino, namreč 14 glasov.

**Bolgarski častniki v ruski armadi.** Bolgarskemu knezu je na mnoge prošnje in molodovanja obljubila ruska vlada mej drugim tudi, da oprostí vse priseljene bolgarske častnike pod gotovimi pogoji. Rus. filske stranke drezajo od tega časa ne- prestano bolgarsko ministerstvo, naj izpolni pogoje, kakoršne zahteva ruska vlada, da čim preje pride v domovino 47 častnikov. Ker je ministerstvo, posebno pa ministra Stoilov in Petrov, uvidelo, da ne more več voditi za nos rusofilskih priganjačev, vsled tega sta poslednja dva objavila pogoje, pod katerimi sta voljna vsprejeti bivše častnike. Stoilov in Petrov sta voljna vsprejeti izseljence, ako se vračajo posamezno, toda ne vsi, marveč le taki, ki nimajo na vesti kak- kega večjega prestopka, nadalje se vrnivši uvrsté v armado samo s tisto stopinjo, katero so imeli pred begom v bolgarski armadi. V takih okoliščinah ni misliti na osloboditev zarotnikov, tembolj, ker je Petrov zelo priljubljen v armadi in tudi pri knezu Ferdinandu. Posebno v armadi veje v poslednjem času izvanredni rusofilski duh, in v takem položaju bi tudi Petrov naslednik ne mogel drugače postopati.

**Načrt za preosnovo turške uprave.** Večina zastopnikov evropskih velevlavstij na turškem dvoru je uvidela, da je v Turčiji v sedanjih razme- rah nemogoč trajen mir in da je potreba vsled tega temeljite preosnove v vseh ozirih. Ta predlog so stavi- li poslaniki opetovano turški vladi in tudi posamni poslaniki so v avdijencah pri sultanu naglašali, da je mogoča rešitev le v splošni preosnovi. Po dolgem času se je dal sultan nekoliko omečiti in 25. t. m. so objavljala carigrajska poročila nekaj načrt, kateri se uradno objavi v najkrajšem času. Akoravno je skoro popolno nemogoče, da bi sultan v resnici do- volil v nastopne preosnove, vendar objavljamo neka- tere važnejše točke, ki kažejo, kako se pod sedanje vlado popolno prezira mnogoštevilno krščansko prebivalstvo. Namerava se baje v prvi vrsti preosno- vati ministerstvo; štiri portfelje: zunanje zadeve, pol- jedelstvo, javna dela in finance, se izroče krščan- skim možem, vendar pa morajo biti prvi trije turški podaniki; poslednji bode pa Evropejec, najbrže Fran- coz ali Avstrijec (!). Dalje se namerava preosnovati upravo po posamnih vilajetih, katerim morajo nače- lovati krščanski valiji, ozir. njihovi namestniki, ter orožništvo, v katero se mora vsprejeti polovica kri- stijanov. Osnovati se morajo našim deželnim zborom podobni zastopi, ki bodo zborovali vsako leto 40 dni in svoje sklepe pošiljali državnemu zastopstvu. Ko- nečno se mora odpraviti cenzura in izdati nov ti- skovni zakon.

**Volitev predsednika v Zveznih državah.** Se teden dni in prične se ona velika volitvena borba, za katero se vrše priprave že nekaj mesecev sem. Dne 3. novembra se prično volitve volilnih mož ali takozvanih elektorjev, katerih skupno število je odvisno od števila prebivalstva. Po ustavi mora izvoliti vsaka državnica toliko elektorjev, kolikor po- slancev pošlje v reprezentacijsko zbornico v Va- shington, vstevši dva nadaljna volilna moža, ki za- stopata oba državna senatorja. Pri zadnji volitvi v letu 1892 so štele Zvezne države skupno 12,150.274 prebivalcev in je bilo tedaj potreba izvoliti 444 vo- lilnih mož, do letos se je pa število prebivalstva toliko zvišalo, da mora znašati število elektorjev 447. Absolutna večina, ki je potrebna za izvolitev predsednika, znaša toraj 224. Volilno pravico ima vsak Amerikanec, ki je dopolnil 21. leto in se dal vpisati v volilni imenik. Način volitve določajo na- vadno posamezne države same; vendar se vrši veči- noma tako, da se izroče volilcem listine z imeni raznih kandidatov, na katerih potem volilec s križ- cem zaznamuje ime dotičnega, ki je njemu najbolj po godu. Paziti treba seveda pri tem, da se izvoli tak mož, ki bo oddal glas za predsedniškega kan- didata, ki je po mnenju volilčevem najboljši. Na ta način se vrši volitvena borba, ki bo vsekako zelo živahna in se je bode vdeleževalo ogromno število volilcev tem bolj, ker je prebivalstvo že sedaj po- kazalo, da se v obilni meri zanima za stvar. Izvo-

ljen bode najbrže, kolikor se da sklepati iz dosedanjega gibanja, Mac Kinley tudi v tem slučaju, ko bi prišel v ožjo volitev, ker pri tem činu odločuje reprezentacijska zbornica, v kateri je zastopana po veliki večini republikanska stranka.

## Trgovska in obrtniška zbornica.

Javne seje dne 23. oktobra t. l. so se pod predsedstvom zborničnega predsednika Ivana Perdana in v navzočnosti vladnega komisarja, c. kr. deželni vladnega svetnika dr. pl. Rilling-a, udeležili nastopni zbornični člani: Ivan Baumgartner, Ivan Dogan, Franc Hren, A. Klein, Alojzij Lenček, Franc Omersa, K. Pollak, Josip Rebek, Avgust Skaberné, Fr. Ks. Souvan in Jernej Zitnik.

Predsednik otvori sejo in pripomni, da so zbornični člani Kersnik, Pavšler in Petričič opravičili svojo odsotnost z boleznijo; Kušar, Luckmann in Supančič pa z neodložljivimi opravki.

Overovateljema zapisnika današnje seje imenujeta se zbornična člana Baumgartner in Pollak.

I. Zapisnik zadnje seje se odobri.

II. Zbornični predsednik naznani nastopni dopis gospoda c. kr. deželnega predsednika barona Hein-a:

„Nj. prevzvišenost gospod ministerski predsednik je z ukazom z dne 10. oktobra t. l., št. 1007, dobil z Najvišjega mesta naročilo, da povodom Najvišjega godu izražene čestitke sporoči častitemu predsedstvu Najvišjo zahvalo Nj. c. in kr. apostolskega Veličanstva.“

Zbornica je vzela to sporočilo stojé na znanje.

Zbornični tajnik predloži nastopno poročilo:

a) Visoko c. kr. trgovsko ministerstvo se je obrnilo do zbornice z nastopnim ukazom: „Neka uradna objava je obrnila pozornost c. kr. trgovskega ministerstva, oziroma c. kr. ministerstva za notranje stvari na neki preparat iz hmelja „Hopfenaroma“ ali „Liquidhopfen“, katerega je tvrdka Ad. Guggenheim v Gailingenu (Badensko) in Diesenhofenu (Švica) spravila v promet. Ker se je ta preparat od poklicane strani zaznamoval kot zdravju škodljiv in se je sprožilo, da naj bi se potrebno ukrenilo, da se ta izdelek ne razširi, se najprvo prosi, da čestita zbornica najhitreje poizve in naznani, če in v koliki meri rabijo omenjeni preparat kranjski pivovarji in pivarnarji, in kaj se je opazilo in skusilo pri njegovi uporabi.“

Zbornica je na to poročala visokemu c. kr. trgovskemu ministerstvu, da se je obrnila na todeželne pivovarnarje in na udeležene zadrage, da poizve, če in v koliki meri rabijo pivarnarji in pivovarji omenjeni preparat „Hopfenaroma“ ali „Liquidhopfen“ in kaj se je opazilo in skusilo pri njegovi uporabi. Zadrage so sporočile, da jim ni znano, da bi pivovarnarji in pivovarji rabili ta popolnoma neznan preparat. Pivovarji pravijo, da imenovani preparat ni znan in ga niti pivovarji niti pivovarnarji ne rabijo, vsled česar se gledé njegove uporabe ne more nobenih skušenj imeti. Najudaneje podpisana zbornica prosi torej najudaneje: Visoko c. kr. trgovsko ministerstvo naj blagovoli to sporočilo na znanje vzeti.

(Dalje sledi.)

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. oktobra.

(Dopolnilna deželnozbornska volitev.) Včerajšnji „Narod“ je seveda vesel zmage Višnikarjeve. To veselje bi mu privoščili iz srca, ako bi pri tem zopet tako grdo ne obrekoval naše stranke. Pravi, da smo se bahali, da imamo tri četrtine volilcev na svoji strani, a da smo vzlic tem „trem četrtinam“ podlegli. Mi smo govorili o slovenskih volilcih in od teh še sedaj pravimo, da smo resnico pisali, kajti Kočevjarjev pač nismo mogli prištevati katoliško-narodni stranki. „Narod“ nadalje pravi, da so naši somišljeniki, ko so se prepričali, da propadejo, ponudili kandidature okr. glavarju Thomanu in potem Schöpelnu. O tem nismo mi dobili od volilcev sicer nobenega sporočila, vendar smo prepričani, da je to izmišljeno od „Naroda“. Vodstvo stranke o tem ničesar ni vedelo in bi tudi ne odobraval, ko bi se bilo kaj takega zgodilo. Sploh pa je smešno in od

„Naroda“ zlobno našim podtikati, da se okr. glavarju kočevskemu ponujali kandidature, ker je vendar vsemu svetu znano, v kakšnih razmerah je bila naša stranka z glavarjem Thomanom. — „Narod“ nadalje piše, kako je klerikalna stranka vsled izida volitve potrta. Naj se „Narod“ potolaži in naj ne skrbi preveč za nas, kajti o kaki potrtosti ni pri nas nobenega sledu. Ko bi bila večina slovenskih volilcev nas zapustila, tedaj bi bil vzrok, da bi bili potrti, a ker je naši stranki ostala ogromna večina slovenskih volilcev zvesta, zato nimamo nobenega vzroka potrta biti. Sest volilcev z Roba je sedaj volitev odločilo, a ker se je gotovo nadejati, da na Robu v prihodnje zmaga naša stranka, zato nemško-„Narodova“ koalicija nima nobenega vzroka tako veseliti se „svoje zmage“.

(Dnevni red) izredni seji občinskega sveta ljubljanskega, v soboto, dne 31. oktobra 1896 ob šestih zvečer v mestni dvorani: Poročilo finančnega in pravnega odseka o zgradbi topničarske vojašnice in o pogodbi, katero je glede te zgradbe skleniti z „unionsko stavbinsko družbo“ na Dunaju.

(Slovensko gledališče.) Zanimanje za današnjo premijero Foersterjeve opere „Gorenjski slavček“ je toliko, da bo gledališče brez dvoma popolnoma razprodano. V nedeljo se bode predstavljala znana in priljubljena ljudska žaloigra „Mlinar in njegova hči.“ Ta igra se v nas že dolgo vrsto let predstavlja vselej na dan vseh svetnikov in se občinstvo nanjo že tako veseli, da hodijo ljudje že štirinajst dni popraševati, se-li bode tudi letos predstavljala.

(Imenovanje.) Deželni predsednik za Koroško je podelil okrajnemu živinozdravniku v Kočevju, g. A. Folakovskemu, izprazneno mesto živinozdravnika na Koroškem s sedežem v St. Vidu.

(Cerkveni rop.) Danes po noči je neznan tat vlomil v Štepanji vasi pri Ljubljani v kapelico božjega groba; s krampom je siloma odprl vrata, odtrgal železen pokrov pri jednem nabiralniku, ki je koj zraven vrat, in pobral novce, pustil je samo jeden krajcar. Drugi nabiralnik ali pušico, ki je bila pritrjena v zid, je siloma iztrgal ter odnesel seboj; menda v njej ni bilo mnogo denarja. Kramp vrgel je v cipreso, ki raste pred kapelico na grobu. Cerkvene tatvine se množé: pred dobrim tednom v trnovski cerkvi v Ljubljani, danes v Štepanji vasi, kamor o postnem času pobožni Ljubljančani tako radi zahajajo.

(Vožnja z omnibusi) z Laverce v Ljubljano in nazaj se je dovolila g. Karlu Lenče-tu, gostilničarju in posestniku v Laverci. Vozi se že ob nedeljah in stane vožnja za osebo 10 kr.

(Občinski zastop v Šmariji.) Prestitli cesar je potrdil izvolitev g. dr. Jurtela za predstojnika in g. Fr. Andrinek za njegovega namestnika pri okrajnem zastopu šmarijskem.

(Ogenj.) 25. t. m. popoldne pogorel je v Ziberšah, pol. okr. Logatec, posestniku Blažu Možina skedenj s poljskim orodjem in klajo vred. Škode je do 1500 gld., zavarovalna svota znaša pa samo 300 gld. Zažgala je brzkone osemletna hčerka Možinetova, katera se je malo poprej v skednju z žveplenkami igrala.

(Iz Gradca.) Naše mesto je doslej veljalo po pravici za najbolj nemško-zagrizen in liberalno. Zadnji čas so se pa jele tudi pri nas stvari obračati. Politično društvo „Gerechtigkeit“ deluje v krščansko-socialnem smislu zelo pridno. Pogosto prireja shode in poučuje ljudstvo. Zalibog, da mu nagajajo pri tem socialni demokratje, kolikor le morejo, in je zato težko njegovo delovanje. Vzlasti se odlikuje pri tem društvu gospod Otto, ki je tudi duševni voditelj obrtne stranke v mestnem zastopu. Ta stranka šteje dozdaj 10 članov, izvoljenih v tretjem razredu. Če pojde po sreči, prodere pri prihodnjih volitvah z vsemi kandidati v tretjem razredu. Obrtniki vedno bolj spoznavajo, da se morajo postaviti na vlastne noge in otrestiti krutega liberalizmovega jarma. Njihova organizacija bi še bolj napredovala, če bi nemški nacionalci Schönererjeve vrste ne trosili svojega brezmejnega sovraštva do krščanstva mej nje. „Gerechtigkeit“ je dobila zadnji čas vrlega podpornika v „Luemberbundu“. Cvet pošteno mislečih meščanov se je združil v tem

novem društvu, ki hoče z vsemi silami delovati za družabno preobnovo na krščanskem temelju po vzgledu junaškega dunajskega prvoboritelja. Po pravici se torej nadejamo, da bo tudi graškega liberalnega terorizma kmalu konec.

(Kandidatura grofa Attemsa) podpirajo baje tudi slovenski krogi goriški. Tudi goriška trgovinska zbornica podpira njegovo kandidature. V italijanskem taboru se stranke še niso zjediniile.

(Laški patrijotizem.) Laško dijaštvo v Tridentu poslalo je laški prestolonaslednici častno darilo, obstoječe iz umetnega v slogu 16. stoletja izdelanega okvira z grbi vseh šestih trentinskih mest.

(„Arbeiterfreund“), izvrstno urejevan krščansko-socialni list za delavce, ki izbaja v Gradcu (po 1 gld. na leto), ima že blizu 8000 naročnikov. Prijatelji krščansko delavske organizacije delajo zanj z vsemi silami. Le največji požrtvovalnosti je bilo mogoče doseči tako krasne vpehe in postaviti se v bran socialno demokratičnemu časopisu, ki ima v „Arbeiterwille“ na Štajerskem svojega zastopnika. — Pri ti priliki opozarjamo svoje bralce, naj ne pozabijo posnemati navedenega vzgleda in naj tudi slovenskemu krščanskemu del. listu „Glasniku“ pomagajo z obilno naročbo, da bo mogel vspešno postaviti se trikrat na mesec izhajajočemu „Delaveu“ in mesečni „Slobodi“. Drugi letnik je sedaj končan in s prihodnjo številko, ki izide dne 12. novembra, se pričinja tretji letnik, in s tem tudi najlepši prilika za naročbo. — Naročnina (80 kr.) na leto se pošilja uredništvu Glasnika v Ljubljano.

(75.000 kron) je glavni dobiček velike 50 kr. loterije v Inomostu, ki se bo v gotovini izplačal z le 20 odstotnim odbitkom. Opozarjamo naše čitatelje na to, da se vrši žrebanje že 7. novembra.

## Društva.

(Pevsko društvo „Ljubljana“) pelo bode vseh svetnikov dan popoldne ob 3 $\frac{1}{4}$  uri pred Sokolovo piramido na čast umrlim bratom naslednje tri žalostinke: Kreutzer „Pogrebna“, Fran Gerbić „Psalm“ in Mendelssohn „Beati mortui“.

(Občeni zbor ženskega zbora „G. l. Matic“) vršil se je v ponedeljek dne 26. t. m. Otvorila ga je načelnica gospa dr. Jenkova. Po nagovoru g. svetnika Venceja, kateri je čestital zboru na sijajnih uspehih, poročal je društveni blagajnik gosp. Petrovič; temu sledilo je poročilo društvene tajnice gospice Lozarjeve. Per acclamationem bili so izvoljeni vsi dosedajšnji člani odbora: I. načelnici gospa Teresina dr. Jenkova, II. načelnici gospa Julija dr. Ferjančičeva, tajnici gospica Lozarjeva, arhivarice gospica Zrka Krsnikova, odbornicam: gospe Franja dr. Gregoričeva, Lina dr. Hudnikova, Roza Peršlova, in gospici Antonija Jamšekova in Josipina Kajzelova.

(„Danica“) je imela v petek, 23. t. m. svojo prvo zborovo sejo, katera se je vršila ob obilni udeležbi. Med gosti smo opazili pred. g. dr. Sedeja, g. posl. Povšeta, g. dr. Mantuanija itd. Oficijelno sta bila zastopana hrvatsko-akad. društvo „Zvonimir“ in nemška kat. akad. zaveza „Austria“. „Norica“ se je opravičila. Razun tega je bilo prisotnih tudi večje število „Slovenijanov“, seveda neoficijelno. Med raznoterostmi se je stavil predlog, da se „Danica“ izpremeni v zavezo. Nato se je vnela živahna debata, pri kateri se je predlog odklonil. Za zimski tečaj 1896/97 se je sestavil odbor iz sledečih članov: drd. med. Frančišek Janković, predsednik; cand. iur. Stefan Pregelj, podpredsednik; stud. med. Frančišek Dolšak, tajnik; stud. med. Avguštin Levičnik, blagajnik; stud. iur. Dragotin Gruber, knjižničar; stud. med. vet. Frančišek Černé, arhivar. — Za odbor: drd. med. F. Janković, t. č. predsednik, stud. med. F. Dolšak, t. č. tajnik.

(Registrovana vipavska vinarska zadruga) bo imela svoj izvanredni občni zbor dne 8. novembra t. l., ob 4. uri popoldne v posojilnični pisarni v Vipavi zaradi spremembe pravil v „kmetijsko zadrugo“ in eventuelne volitve odbora, h kateremu se p. n. člani, pa tudi drugi, ki želé novi kmetijski zadrugi pristopiti, najljubneje vabijo.

(Pevsko društvo „Glas“ v Sodražici) bode dne 1. novembra t. l., ob 3. uri popoldne na črnašnji-mu grobu pelo več žalostink.

## Telegrami.

Dunaj, 30. oktobra. Presvetli cesar in cesarica sta se po večtedenski odsotnosti vr-

Menjalnica bančnega zavoda

Wien,

I. Bezirk.

Stefansplatz,  
Nr. 11. Parterre

Schelhammer & Schattera

Najbolje priporočena  
za preskrbljenje vseh  
v kurzem listu  
zaznamovanih  
manic in vrednostij

nila iz Budimpešte. Na kolodvoru ju je navzoča množica navdušeno pozdravljala.

**Dunaj, 30. oktobra.** (Drž. zbor.) Domo-  
vinski zakon je sprejet v tretjem branju.  
(Odobranje in ploskanje.) Nato se vrši  
drugo čitanje o vladni predlogi glede pro-  
dajanja živinske soli za znižane cene.

**Dunaj, 30. oktobra.** Odvetniška zbor-  
nica se je izjavila za uvedbo nedeljskega po-  
čitka v odvetniških pisarnah; izrazila pa je  
željo, da bi se ta uvedba ne izvršila potom  
odloka, marveč potom zakona.

**Dunaj, 30. oktobra.** Natančna poročila  
o izidu volitev v kmečki skupini še niso do-  
šla. Jedna izmed dveh ožjih volitev se vrši  
med socialističnim in liberalnim kandidatom.

**Budimpešta, 30. oktobra.** Dosedaj je  
znan rezultat iz 364 okrajev. Izvoljenih je  
249 liberalcev, 29 poslancev narodne stranke,  
42 pristašev Košutove frakcije, 8 Ugronovih  
pristašev, 16 kandidatov ljudske stranke, in  
12 divjakov. Ožjih volitev je 8. Liberalci  
pridobili so dosedaj 51 mandatov. Jokai je  
podlegel. Minister Vlasič je zmagal v Csa-  
kturnu. V Szathmaru je podlegel Gabriel  
Ugron, v Ryzalmasu pa grof Nikolaj Moric  
Esterhazy, vodja ljudske stranke.

**Budimpešta, 30. oktobra.** Doselej je do-  
vršenih 380 volitev. Izvoljenih je 256 libe-  
ralcev, kateri so si priborili 57 volilnih okra-  
jev na troške vzlasti narodne in Ugronove  
stranke in divjakov. Ljudska stranka si je  
priborila 20 mandatov. Ugronova frakcija  
je skoraj da uničena. Ugron sam je pod-  
legel. Red se v obče ni motil. Izgredi so  
bili samo v dveh občinah, kjer je žandar-  
merija streljala ter dva človeka ubila, dva  
pa težko ranila.

**Bukarešt, 30. oktobra.** Danes popo-  
ludne ob pol 4. uri je dospel v okusno okra-  
šeno mesto srbski kralj. Na kolodvoru ga

je vsprejel rumunski kralj, ki je šele včeraj  
došel z dežele.

**Pariz, 30. oktobra.** (Poslanska zbornica.)  
Napredni republikanec Isambert je izvoljen  
podpredsednikom s 186 glasovi proti Del  
Casé, ki je dobil 158 glasov.

**Rim, 30. oktobra.** Kardinal Hohen-  
lohe je danes zjutraj vsled mrtvouda umrl.

**Atene, 30. oktobra.** Včeraj se je vršila  
slovesna intronizacija novega metropolita. —  
Službe božje v stolni cerkvi se je vdeležilo  
pet škofov, več duhovnikov, jeden ruski in  
trije rumunski arhimandriti in jeden arhi-  
mandrit kot zastopnik božjega groba. Pri-  
sostvovala je nadalje kraljica s prestolona-  
slednikom in ostalo obitelj, ministri, ruski,  
srbski in rumunski poslanik. Navzoč je bil  
pri celi slovesnosti tudi katoliški škof de An-  
geli, kar je zelo ugodno vplivalo na sovde-  
ležnike.

**Lizbona, 30. oktobra.** Na portugalskem  
obrežju razsaja grozen vihar. Potopil se je  
ribiški čoln s 14 osebami.

### Za slabotne

bolehave valed pomanjkanja krvi in na živcih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preizkušenega učinka je  
železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta)  
priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol literska steklenica  
velja 1 gld., pet pol literskih steklenic gld. 4.50. (122 50—36) 2

### Tuji.

28. oktobra.

Pri **Stonu**: Tauschinski iz Gorice. — Vertovec iz Pulja.  
— Kirehheimer, Bartha, Hessel, Böhm, Kulka, Eisenberg,  
Tobis, Tauber z Dunaja. — Grünfeld iz Prage. — Weizen z  
Reke. — Grovaznik iz Budejovca. — Fassel iz Prosnice. —  
Edelmann iz Maribora. — Moline iz Tržiča. — Reimann iz  
Gradca.

Pri **Malicu**: Tinus iz Korneuburg-a. — Teffer, Salzer,  
Jellinek, Stieh, Oser, Jekl z Dunaja. — Hild iz Trsta. — Ebel  
iz Heilbronn-a. — Knote iz Monakovega. — Mayer, Brehm iz  
Mainz-a. — Defranceschi, Jeschina iz Gradca. — Alt iz Linca.  
— Jordin iz Metlike. — Grebentz iz Cirknice.

Pri **Lloydu**: Mazonara iz Gorice. — Treuner z Dunaja.  
— Kosovine iz Sevnice.  
Pri **Južnem kolodvoru**: Erschen iz Gradca.  
Pri **Bavarskem dvoru**: Begusch iz Maribora. —  
Moosdorf iz Berolina. — Adolf iz Strassburg-a.

### Meteorološko poročilo.

| Dan | Čas opa-<br>zovanja     | Stanje<br>barometra<br>v mm. | Tempera-<br>tura<br>po Celziju | Vetrovi               | Nebo                | Mokrina<br>v 24. urah<br>v mm. |
|-----|-------------------------|------------------------------|--------------------------------|-----------------------|---------------------|--------------------------------|
| 29  | 9. zvečer               | 730.2                        | 13.3                           | sr. jzah.             | del. jasno          |                                |
| 30  | 7. zjutraj<br>2. popol. | 730.6<br>731.7               | 11.4<br>14.9                   | sr. jzah.<br>sr. zah. | poloblačno<br>jasno | 2.0                            |

Srednja včerajšnja temperatura 11.7°, za 3.9° nad nor-  
malom.

## Brisko vino, kostanj, češplje!

716 3—3

Vinski prekupei, krčmarji in drugi, ki želé ku-  
povati **pristno mlado brisko vino, mošt**  
**(rebulo)** ali en gros domač **kostanj, lepe**  
**marone in olupljene žvepljane češplje**, dobé  
vse to najboljše in prav po ceni na naslov: **Vinarsko**  
**in sadjerejsko društvo za Brda s sedežem v Gorici.**

Lekarna M. Leustek v Ljubljani.

## Lekarna M. Leustek

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

zraven mesarskega mosta

priporoča svoje izborni delujočo

**tanno - chinin**

**tinkture za lase,**

katera okrepuje in ohranja lasišče in prepre-  
čuje izpadanje las.

Cena z rablilnim navodom 1 steklenici 50 kr.

Velika zaloga **preskušanih domačih**  
**zdravil**, katera se priporočujejo po raznih časo-  
pisih in cenikih. 700 5—4

Prodaja in vsak dan dvakrat po pošti razpošilja

Lekarna M. Leustek v Ljubljani.

St. 32.260.

## Razglas.

714 3—2

Podpisani magistrat daje na znanje, da se bodo v lanskem po-  
tresu postavljene

### mestne lesene barake

stoječe na prostoru pred „Narodnim domom“, na Rimski cesti, na Cojzovi  
cesti, v Cerkvenih ulicah, za klavnico in ob Gruberjevi cesti, na Poljanskem  
trgu, na Sv. Petra nasipu, pred cerkvijo Srca Jezusovega in na Ledini

**dné 9. in 10. novembra letos**

od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne v zgoraj nave-  
deni vrsti na lici mesta potom javne dražbe za gotovo plačilo  
pod pogojem prodaje, da se takoj odstranijo.

To se daje na znanje z dostavkom, da se bodo do prvega dneva dražbe  
sprejemale tudi pismene ponudbe.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 19. oktobra 1896.

Velika 50 krajcarska loterija v Inomostu.

684 15-12

**Glavni dobitnik**

**75.000 kron v gotovini**

z 20% odbitkom.

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

**Predzadnji  
teden!**

202 1

## Dunajska borza.

Dné 30. oktobra.

|                                                |                 |
|------------------------------------------------|-----------------|
| Skupni državni dolg v notah                    | 101 gld. 10 kr. |
| Skupni državni dolg v srebru                   | 101 „ 05 „      |
| Avstrijska zlata renta 4%                      | 122 „ — „       |
| Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron          | 101 „ 15 „      |
| Ogerska zlata renta 4%                         | 121 „ 65 „      |
| Ogerska kronska renta 4%, 200 kron             | 99 „ 15 „       |
| Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.        | 932 „ — „       |
| Kreditne delnice, 160 gld.                     | 365 „ 50 „      |
| London vista                                   | 119 „ 75 „      |
| Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. | 58 „ 75 „       |
| 20 mark                                        | 11 „ 74 „       |
| 20 frankov (napoleonidor)                      | 9 „ 53 1/2 „    |
| Italijanski bankovci                           | 44 „ 40 „       |
| C. kr. cekini                                  | 5 „ 69 „        |

Dné 29. oktobra.

|                                             |                |
|---------------------------------------------|----------------|
| 4% državne srečke l. 1854, 250 gld.         | 143 gld. — kr. |
| 5% državne srečke l. 1860, 100 gld.         | 154 „ 50 „     |
| Državne srečke l. 1864, 100 gld.            | 190 „ 50 „     |
| 4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron  | 99 „ — „       |
| Tisine srečke 4%, 100 gld.                  | 137 „ 50 „     |
| Dunavske vravnjavne srečke 5%               | 129 „ — „      |
| Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878        | 107 „ 75 „     |
| Posojilo goriškega mesta                    | 112 „ — „      |
| 4% krajnsko deželno posojilo                | 99 „ 25 „      |
| Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% | 99 „ 45 „      |
| Priporočne obveznice državne železnice      | 222 „ 25 „     |
| „ „ južne železnice 3%                      | 171 „ 10 „     |
| „ „ južne železnice 5%                      | 127 „ 50 „     |
| „ „ dolenskih železnice 4%                  | 99 „ 50 „      |

|                                                  |                |
|--------------------------------------------------|----------------|
| Kreditne srečke, 100 gld.                        | 197 gld. — kr. |
| 4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.        | 140 „ — „      |
| Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.      | 17 „ 60 „      |
| Rudolfove srečke, 10 gld.                        | 23 „ — „       |
| Salmove srečke, 40 gld.                          | 70 „ — „       |
| St. Genois srečke, 40 gld.                       | 71 „ 25 „      |
| Waldsteinove srečke, 20 gld.                     | 60 „ — „       |
| Ljubljanske srečke                               | 22 „ 75 „      |
| Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.          | 154 „ — „      |
| Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v. | 3375 „ — „     |
| Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.               | 419 „ 50 „     |
| Akcije južne železnice, 200 gld. sr.             | 100 „ — „      |
| Dunajskih lokal. železnice delniška družba       | 64 „ — „       |
| Montanska družba avstr. plan.                    | 84 „ 25 „      |
| Trboveljska premogarska družba, 70 gld.          | 155 „ — „      |
| Papirnih rubljev 100                             | 127 „ 87 „     |

**Nakup in prodaja**

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.  
Kavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju  
najmanjšega dobitka.  
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

**„MERCUR“**

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

**Pojasnila** v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,  
potem o kurirnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih  
papirjev in vestni svati za dosede kolikor je mogoče visokega  
obvestovanja pri popolni varnosti

**naloženih glavnic.**